Amintirile bune durează mult, cele rele şi mai mult. (Alexandru Gh. Radu)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

26 februarie

2010

Anul IX

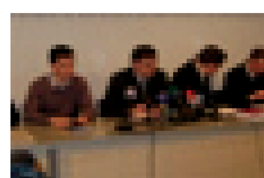
nr. 7 (314)

8 pagini – 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Curtea Constituţională – 15 ani de activitate
pag. 3

Justiția sovietică: mii de oameni împuşcați la decizia a trei persoane
pag. 4

Atribuțiile Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor în domeniile supravegherii pieței și protecției consumatorilor
pag. 6

Curtea Constituțională la 15 ani

„Curtea Constituţională a fost creată acum 15 ani în vederea executării prevederilor Constituţiei Republicii Moldova, care are un capitol aparte privind activitatea acestei instituţii", a declarat Dumitru Pulbere, preşedintele Curţii Constituţionale la ceremonia festivă dedicată aniversării a 15-a de la crearea Curţii Constituţionale a Republicii Moldova. Preşedintele CC a spus că, în 15 ani, Curtea Constituţională s-a afirmat în calitate de organ al jurisdicţiei constituţionale, implementînd în practică prevederile legale care se referă la ea.

„Unica soluţie pe care o avem este să fim solidari în edificarea statului de drept, a unei societăţi democratice cu un înalt nivel de prosperitate", a remarcat prim-ministrul Vlad Filat, prezent la manifestare.

„15 ani este o perioadă de timp în baza căreia se pot trage anumite concluzii de-spre realizările şi problemele cu care se confruntă Curtea Constituţională. Nu tot timpul părerea mea şi cea a judecătorilor a coincis, dar aceasta nu mi-a schimbat opinia despre Curtea Constituţională în general", a spus prim-ministrul.

Vlad Filat s-a referit în context şi la discuţiile pe tema unei eventuale modificări a Constituţiei şi a menţionat că decizia ce urmează a fi luată trebuie să aibă la bază exclusiv principiul consolidării statului de drept.

Totodată, premierul a apreciat înalt meritul primului preşedinte al Curţii Constituţionale, regretatul Pavel Barbalat, şi contribuţia acestuia la crearea şi dezvoltarea CC. Prim-ministrul a înmînat diplome ale Guvernului unor colaboratori ai Curţii Constituţionale, mulţumindu-le pentru contribuţie la edificarea statului de drept în Republica Moldova.

Judecătorul Victor Puşcaş a menţionat că, în toţi aceşti 15 ani, instanţa a luat decizii care au dus la stabilizarea situaţiei din R. Moldova. Următorul pas ar fi ca orice cetăţean să poată depune sesizări la Curtea Constituţională, nu doar funcţionarii publici. Un alt judecător, Petru Răilean, îşi aminteşte că anii 1999 şi 2000 au fost „bogaţi" în sesizări. Situaţia s-a schimbat după expertizarea legilor, dar şi a proiectelor de legi. Petru Răilean a subliniat oportunitatea suplinirii numărului de judecători ai Curţii Constituţionale, de la şase la şapte, pentru a exclude paritatea de voturi în luarea deciziilor. Pe parcursul a 15 ani, Curtea Constituţională a avut trei generaţii de judecători.

Curtea Constituţională a fost creată la 23 februarie 1995, fiind prima autoritate de jurisdicţie constituţională îîn istoria Republicii Moldova. Curtea Constituţională a Republicii Moldova se află în afara puterilor legislativă, executivă şi judecătorească. Spre deosebire de instanţele de judecată de drept comun, Curtea Constituţională este unica autoritate publică politico-jurisdicţională, care examinează în exclusivitate probleme de drept şi contribuie la perfecţionarea actelor cu caracter normativ adoptate de Parlament, Preşedintele Republicii Moldova şi Guvern.

Curtea Constituţională este compusă din şase judecători, numiţi de către ramurile puterii din stat pentru un mandat de şase ani, cu dreptul de a pretinde la încă un mandat. Doi judecători sînt numiţi de Parlament, doi de Guvern şi doi de Consiliul Superior al Magistraturii.

Legea interzice judecătorilor Curţii Constituţionale să exercite paralel alte activităţi remunerate, cu excepţia activităţii didactice şi ştiinţifice. Judecătorii nu pot face parte din partide sau mişcări politice sau să le susţină într-un mod sau altul, nu pot participa la campaniile electorale sau desfăşura altă activitate politică. Judecătorii trebuie să se abţină de la orice acţiune care contrazice statutul de judecător.

Preşedintele Curţii şi judecătorul care îl înlocuieşte se aleg pentru un termen de 3 ani de judecătorii Curţii, avînd dreptul de a fi realeşi încă pentru 3 ani. Curtea Constituţională colaborează cu instituţii similare din Ucraina, România, Belgia, Ungaria, Armenia, Rusia şi altele, este membră cu drepturi depline a Comisiei de la Veneţia a Consiliului Europei, Conferinţei Europene a Curţilor Constituţionale şi a Asociaţiei Curţilor Constituţionale Francofone.

S. C.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

Flash

Centrele de reabilitare a victimelor violenţei în familie vor beneficia de un regulament-cadru de activitate

Centrele de reabilitare a victimelor violenţei în familie din Republica Moldova vor activa în baza unui Regulament-cadru elaborat de Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei (MMPSF) şi aprobat, recent, de Guvern.

Valentina Buliga, ministru al MPSF, a relatat că regulamentul include prevederi detaliate cu privire la scopul şi obiectivele centrului, principiile generale de activitate, organizarea şi funcţionarea centrului, plasamentul beneficiarilor în centru. Totodată, acest act reflectă angajamentele internaţionale ale ţării în domeniu, precum şi alinierea la practica internaţională în domeniul sistemului de protecţie socială prin dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale adresate victimelor violenţei în familie.

Potrivit prevederilor Regulamentului-cadru, Centrul de reabilitare va putea acorda gratuit servicii sociale specializate, va oferi asistenţă juridică, socială, psihologică şi medicală de urgenţă, va facilita angajarea în cîmpul muncii a victimei şi în caz de necesitate va asigura accesul copiilor la serviciile educaţionale etc.

În prezent, centre prestatoare de servicii pentru victimele violenţei în familie activează în Chişinău, Cahul, Bălţi, Drochia, Căuşeni.

Pofta politicienilor şi reforma Constituţiei

Analistul politic Arcadie Barbăroşie crede că alegerile parlamentare anticipate sînt inevitabile şi că acestea vor fi organizate, cel mai probabil, în toamna acestui an. Barbăroşie mai crede că scrutinul din toamnă nu va fi determinant în depăşirea actualei crize constituţionale şi politice din R. Moldova.

„Ar trebui să ne gândim la faptul că ne aşteaptă alegeri anticipate. Trebuie să alegem un nou Parlament, care să modifice Constituţia, să treacă iarăşi printr-o criză constituţională şi, la anul viitor, să mai avem o dată alegeri parlamentare. Abia acel Parlament – să aleagă preşedintele cu majoritatea simplă a voturilor", a opinat Barbăroşie.

Analistul şi-a expus poziţia în cadrul dezbaterilor asupra unui studiu bazat pe reforma constituţională din R. Moldova, la realizarea căruia şi-a adus contribuţia şi un expert german. Dr. Norbert Neuhaus crede că, în cazul modificării Constituţiei, documentul trebuie să conţină mecanisme concrete care să limiteze posibilităţile forţelor politice de a genera alegeri anticipate. „Trebuie să fie foarte greu de organizat alegeri anticipate. Parlamentarii trebuie să fie forţaţi să dialogheze şi să ajungă la un compromis", a menţionat expertul german.

La rîndul său, analistul politic Igor Boţan crede că asemenea mecanisme se pot identifica şi în prevederile actualei Constituţii.

Orice jurist va putea fi procuror

Parlamentul Republicii Moldova a adoptat, în prima lectură, modificările la legea cu privire la Procuratrură. Conform noilor modificări, în organele Procuraturii de toate nivelurile vor putea activa nu doar procurori care practică această meserie de 10 ani, dar şi cei care au un stagiu mai mic în acest domeniu.

Această modificare vine la propunerea preşedintelui interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, care crede că legea cu privire la procuratură trebuie liberalizată. „Legea prezentă, care a fost bine gîndită de PCRM, nu poate fi înaintată azi în Procuratură. Dar ştim cu toţii că au avut loc epurări de cadre. De aceea, legea trebuie liberalizată, ca să putem găsi cei mai buni specialişti", argumentează Ghimpu.

Potrivit deputatului comunist, Anatolie Zagorodnîi, legea în vigoare a fost expertizată de specialiştii Consiliului Europei. „Iniţiativa lui Ghimpu are conotaţie politică, este una de moment. Nu aveţi candidatul respectiv care să servească ca instrument politic în activitatea Procuraturii Generale", a mai declarat Zagorodnâi.

CEDO va fi reformată

Consiliul Europei a anunţat intenţia de a simplifica procedurile de examinare a documentelor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pentru a reduce costurile procesării celor 120 de mii de dosare anual. Miniştrii de Justiţie ai celor 47 de state au discutat la conferinţa din Elveţia măsurile de reformare a Curţii.

Astfel, decizia de a transmite dosarul în judecată va fi luată de un singur judecător, nu de trei, cum a fost pînă acum. Doar trei judecători,şi nu şapte, se vor pronunţa asupra dosarelor care sînt similare cu cele analizate anterior.

Procuratura Generală

Acord de colaborare între PG şi CNSM – calitatea nouă în domeniul dreptului omului la muncă

Astăzi, Procurorul General, dl Valeriu Zubco, împreună cu Preşedintele Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova, dl Oleg Budza, au semnat un acord de colaborare între cele două instituţii.

Parafat în incinta Procuraturii Generale, Acordul confirmă dorinţa de a menţine şi dezvolta colaborarea bilaterală în baza principiilor respectării drepturilor şi libertăţilor salariaţilor în domeniul raporturilor de muncă, aprofundarea dialogului sub aspectul prevenirii şi combaterii criminalităţii în domeniul muncii.

Obiectul Acordului îl constituie organizarea acţiunilor coordonate şi a unei colaborări eficiente în limitele atribuţiilor şi competenţelor care le revin prin Constituţie şi alte acte normative.

Conform Acordului, părţile au convenit asupra următoarelor:

– să efectueze schimburi reciproce de informaţii referitoare la cazurile de încălcare a legislaţiei muncii, a securităţii şi sănătăţii în muncă, de aplicare de către angajatori a muncii la negru;

– să efectueze schimb de experienţă în domeniul apărării drepturilor şi libertăţilor de muncă ale salariaţilor, cînd încălcarea acestora poate să atragă răspundere penală sau contravenţională;

– să antreneze specialişti în activităţile de elucidare a problemelor şi deficienţelor ce ţin de accidentele de muncă, îmbolnăviri profesionale în cazul în care nu se exclude răspunderea penală sau contravenţională;

– să întreprindă măsuri ce ţin de competenţa părţilor întru dezvoltarea cadrului juridic relevant, ajustarea legislaţiei naţionale la standardele internaţionale în domeniul protejării drepturilor de muncă ale salariaţilor;

– să coordoneze acţiunile în vederea prevenirii şi combaterii criminalităţii în domeniul raporturilor de muncă;

– să studieze cauzele, circumstanţele care generează sau favorizează criminalitatea în domeniul muncii şi utilizării forţei de muncă, la întreprinderi, instituţii, organizaţii, inclusiv munca la negru, protecţia muncii, salarizarea şi normarea muncii, răspunderea materială a salariaţilor etc.

– alte activităţi şi instrumente convenite reciproc de părţi.

Protocolul a intrat în vigoare la data semnării lui.

Studiul privind dreptul de proprietate în regiunea transnistreană

Recent în cadrul unei conferinţe de presă, Asociaţia Promo-LEX a lansat Studiul „Dreptul de proprietate în regiunea transnistreană a Republicii Moldova". Documentul reflectă situaţia privind regimul juridic al patrimoniului în regiunea transnistreană. În studiu sînt dezbătute aspectele ce sînt legate de apariţia dreptului de proprietate, exercitarea acestuia şi apărarea lui în regiune. De asemenea, au fost identificate premisele apariţiei unor probleme legate de dreptul de proprietate în regiune. Studiul oferă o nouă viziune asupra dreptului de proprietate prin clasificarea patrimoniului şi elucidarea regimurilor aplicate acestor patrimonii, cu referire la rapoartele unor cercetători notorii şi specialişti în domeniul dreptului.

Astfel, pe lîngă problemele clasice de încălcare a dreptului de proprietate legate de: trecerea bunurilor prin posturile vamale interne, restrîngerea exercitării dreptului de proprietate a automobilelor cu numere moldoveneşti în regiunea transnistreană şi invers, a celor cu numere de înmatriculare rmn, asigurarea cu pensii pentru limită de vîrstă şi invaliditate, indexarea depunerilor băneşti, studiul dezbate patru probleme legate de exercitarea dreptului de proprietate. În primul rînd, este vorba despre dreptul de proprietate asupra terenurilor, care în regiune se consideră a fi monopolizat de stat şi aceasta în pofida faptului că în mare parte pămîntul a fost transmis unor persoane obscure din anturajul liderilor din regiune. A doua problemă o reprezintă privatizarea întreprinderilor care au fost efectuate contrar legislaţiei naţionale şi într-un mod netransparent. A treia problemă reprezintă violarea drepturilor persoanelor deportate, care nu pot beneficia de drepturile ce le sînt oferite de legislaţia naţională. A patra problemă dezbătută se referă la indexarea depunerilor băneşti. Sînt aduse concluzii şi dovezi ale faptului că aceste domenii pe viitor pot fi focare ale unor dispute şi litigii care pot afecta masiv interesele persoanelor private şi ale statului în general.

Un alt capitol se referă la funcţionarea mecanismelor de protecţie a dreptului de proprietate, care în principiu nu există pentru situaţiile din regiune. Sînt trasate problemele sistemice care sînt legate de nefuncţionarea instanţelor naţionale ale justiţiei, la fel au fost aduse în vizor şi funcţionarea aşa-numitelor instanţe de judecată şi procuraturi din regiunea transnistreană.

Studiul a fost realizat cu suportul financiar oferit de Civil Rights Defenders. Studiul este disponibil în limbile română, rusă şi engleză şi poate fi accesat în varianta electronică PDF pe pagina web a Asociaţiei Promo-LEX la rubrica Publicaţii.

Contăm pe sprijinul Portugaliei în negocoerile începute privind acordul de asociere RM - UE

Vizita în Portugalia reprezintă pentru Alianţa pentru Integrare Europeană o contribuţie esenţială pentru încurajarea aspiraţiilor europene ale alianţei de guvernare, în contextul în care Republicii Portugheze îi revine un rol important în deciziile ce vizează evoluţiile politice în spaţiul comunitar. Această declaraţie aparţine preşedintelui Parlamentului Mihai Ghimpu, Preşedinte interimar al Republicii Moldova, făcută în cadrul unei întrevederi cu Preşedintele Adunării Republicii Portugheze Jaime Gama, se relatează într-un comunicat de presă al secţiei relaţii cu mass-media a Parlamentului Republicii Moldova.

Contăm pe sprijinul Portugaliei în negocierile începute privind Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană şi în dialogul privind liberalizarea regimului de vize pentru cetăţenii moldoveni, a mai menţionat preşedintele Mihai Ghimpu.

Totodată, preşedintele a specificat importanţa deschiderii unei misiuni diplomatice a Portugaliei cu sediul la Chişinău, Ambasada Portugaliei fiind acreditată în prezent la Bucureşti. În acelaşi context, Mihai Ghimpu a mulţumit părţii portugheze pentru susţinerea acordată conaţionalilor noştri aflaţi la muncă în Portugalia, subliniind că există oportunitatea de a semna acordul privind securitatea socială între cele două state, ceea ce ar garanta protejarea intereselor cetăţenilor moldoveni din Portugalia.

„Republica Moldova a manifestat interes constant pentru consolidarea şi aprofundarea relaţiilor de prietenie şi cooperare reciproc avantajoase cu Republica Portugheză", a mai spus Mihai Ghimpu. Există potenţial suficient de ambele părţi pentru a spori colaborarea comercial-economică, Republica Moldova fiind interesată să preia cele mai bune practici în domeniul respectiv, precum şi să asigure condiţii pentru ca mediul de afaceri din Portugalia să investească în Republica Moldova.

Jaime Gama a subliniat că Republica Portugheză sprijină realizarea parcursului european al Republicii Moldova, subliniind că cetăţenii Republicii Moldova au dreptul la creşterea economică şi la modernizarea statului. Totodată, preşedintele Adunării Republicii Portugheze a menţionat că Republica Moldova trebuie să devină un stat întreg din punct de vedere teritorial şi deplin integrat în structurile europene, iar Republica Portugheză va susţine realizarea acestor obiective.

În final, cele două delegaţii au făcut un schimb de opinii referitor la realităţile politice, social-economice, juridice din cele două state.

În acelaşi context, preşedintele Mihai Ghimpu a semnat în cartea de onoare a Adunării, a avut cîteva discuţii cu vicepreşedinţii Adunării Republicii, preşedinţii fracţiunilor parlamentare, preşedintele comisiei pentru politică externă.

Pe parcursul zilei preşedintele a mai avut întrevederi cu peşedintele Republicii Portugheze, Înaltul Comisar pentru Imigrare şi Dialog Intercultural, Inspectorul Principal al Muncii.

Curtea Constituțională – 15 ani de activitate

Felicitări

Mult stimați colaboratori ai Curții Constituționale

Comunitatea judridică din Republica Moldova este marcată în aceste zile de o semnificativă aniversare – 15 ani de activitate a Curții Constituționale.

Cincisprezece ani s-au perindat deja de cînd Legea Supremă a țării noastre are un girant care, în pofida intemperiilor vieții, și-a motivat pe deplin existența, și-a demonstrat cu înverșunare intransigența și eficiența, asigurînd prin aceasta în primul și în primul rînd respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, democrația, pacea și securitatea într-un stat bazat pe drept. Or, atingerea acestor deziderate constituie acel stimulent al aderării Republicii Moldova la comunitatea internațională.

Privită ca o instituție juridică independentă și transparentă, Curtea Constituțională reprezintă epicentrul întregului sistem social. Astăzi, mai pregnant ca oricînd, rolul ei în societate devine unul determinant, iar prin acțiunile, hotărîrile și deciziile ce le emite acest organ, constatăm că în Republica Moldova supremația legii este mai presus de orice.

Stimați colaboratori ai Curții Constituționale din Republica Moldova, cu certitudine putem afirma că în activitatea ce o desfășurați pe nobilul tarîm al justiției dați dovadă de cel mai înalt profesionalism, responsabilitate și rigoare, iar rezultatele obținute de dumneavoastră vorbesc incontestabil despre aceasta. Și dacă în ambientul dumneavoastră s-a schimbat ceva datorită frămîntării și dăruirii de sine, aceasta înseamna că a avut de cîștigat întreaga societate.

Militām pentru o cauză comună – încrederea cetățeanului simplu în justiția de aici, de acasă. Iar pe lîngă cuvintele de apreciere, aș vrea să vă adresez și îndemnul de a nu lăsa să vă dispară pasiunea penru justețe și să facem ca doar dreptatea să triumfe.

Mă simt de-a dreptul onorat să vin în aceste zile aniversare cu un mesaj de felicitare, exprimîndu-mi cele mai sincere gînduri de prețuire, urări de sănătate și mult succes atît în viața profesională, cît și personală.

Gheorghe AVORNIC,
doctor habilitat în drept, profesor universitar,
decan al Facultății de Drept a USM,
președinte al Consiliului de administrație al UJM

Mesaj de felicitare

Centrul pentru Drepturile Omului – Instituția Națională a Ombudsmanului adresează sincere felicitări Curții Constituționale a Republicii Moldova cu prilejul aniversării a 15 ani de activitate.

Doresc să menționez că, pe drumul consolidării democrației, drepturilor omului și constituționalismului în țara noastră, Curtea Constituțională contribuie activ la realizarea acestor aspirații. În acești 15 ani s-a reușit aducerea tuturor legilor și actelor juridice în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. Toate deciziile Curții Constituționale, prin care s-a constatat neconstituționalitatea unor norme de drept, au fost executate. Și aceasta este firesc, pentru că nici o lege și niciun alt act juridic nu trebuie să contravină legii supreme a statului.

Stimate domnule Pulbere, vă transmitem urări de pace și prosperitate, succese remarcabile în activitatea pe care o desfășurați și împlinirea aspirațiilor dumneavoastră în vederea asigurării statalității și suveranității statului nostru, afirmării principiului supremației legii, protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Mesaj de felicitare transmitem judecătorilor Curții Constituționale pentru care asigurarea respectării prevederilor Constituției este o datorie sfîntă, personalului profesionist. Grație muncii voastre este realizată activitatea autorității de jurisdicție constituțională în stat. Vă dorim noi realizări în activitatea Dumneavoastră nobilă, necesară și de o importanță deosebită, multă sănătate și fericire în viața personală.

Anatolie MUNTEANU,
avocat parlamentar, directorul Centrului
pentru Drepturile Omului din Moldova

MESAJ DE FELICITARE
al Procurorului General, dl Valeriu Zubco, cu ocazia aniversării a 15 ani de la crearea Curții Constituționale a Republicii Moldova

Sînt deosebit de onorat să mă adresez și să îi felicit, cu prilejul celebrării celei de-a 15-a aniversări de la crearea Curții Constituționale a Republicii Moldova pe toți acei care își dedică eforturile întru garantarea supremației Constituției, asigurării realizării principiului separării puterii de stat și garantării responsabilității statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Un deceniu și jumătate reprezintă o perioadă scurtă în istoria unei instituții, dar în care se pot realiza multe. Esențial este însă că jurisdicția noastră constituțională și-a constituit și dezvoltat o vastă experiență și jurisprudență cu numeroase elemente de noutate, contribuind, totodată, la consonanța cu spiritul politic-constitutțonal european.

Crearea în 1995 a Curții Constituționale s-a justificat prin nevoia de reglare a mecanismelor instituționale democratice și de menținere a unui echilibru între puterile statului.

Activitatea Curții Constituționale și-a pus în mod hotărît și vizibil amprenta asupra tuturor ramurilor din sistemul de drept, modificînd multe practici juridice neadaptate regulilor democratice moderne.

Eforturile depuse în cei 15 ani de la constituirea Curții Constituționale a Republicii Moldova s-au caracterizat printr-o dinamică continuă și consecventă, iar rezultatele obținute atestă faptul că acțiunile și obiectivele realizate exprimă o concepție modernă asupra menirii instituției, o serioasă ajustare la realitățile lumii contemporane.

Este o certitudine că prin modul în care și-a făcut datoria Curtea Constituțională a adus o contribuție importantă la eforturile naționale ce au făcut posibile stabilitatea politică, relansarea economică și revigorarea evoluțiilor sociale constructive.

Curții Constituționale îi revine rolul de a realiza cu demnitate și cu profesionalism înalta autoritate publică cu care este învestită, și anume, de a fi vocea Constituției, al cărei cuvînt devine normă constituțională.

Astăzi, Republica Moldova este un stat stabil, aflat pe calea democrației, drepturilor omului și constituționalismului – singura cale de urmat pentru a asigura respectarea Constituției, cel mai sacrosanct document al oricărei națiuni.

Sîntem îndreptățiți să afirmăm că acesta este inclusiv și meritul Curții Constituționale, care prin tot ceea ce a făcut și continuă să facă s-a afirmat ca instituție esențială a statului de drept, care se bucură de încrederea poporului în slujba căruia s-a angajat, de respectul celorlalte instituții naționale și de prestigiu internațional.

La ceas aniversar, doresc să transmit atît membrilor actuali ai Curții Constituționale, cît și celor care de-a lungul timpului au îndeplinit această înaltă funcție multă sănătate, fericire și împliniri dintre cele mai frumoase.

Cu profund respect.

Stimați colegi,

Cu prilejul aniversării a 15-ea a Curții Constituționale a Republicii Moldova adresez sincere felicitări Președintelui Curții Constituționale, judecătorilor și tuturor persoanelor care contribuie la implementarea principiilor constituționale.

Curtea Constituțională a fost constituită ca autoritate ce garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separației puterilor în stat și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, avînd posibilitatea de control și corectură a legislației, care trebuie să fie în conformitate cu actul juridic suprem. În prezent, după 15 ani de activitate, Curtea Constituțională este considerată drept o instituție fără de care bunul mers al statului ar fi puternic afectat.

Avînd în vedere atribuțiile, metodele de tranșare a problemelor apărute și nevoia de echilibru în stat, rolul și locul Curții Constituționale sînt bine definite, aceasta poziționîndu-se în afara tradiționalelor puteri statale, dar aflîndu-se într-o strînsă relație atît cu puterea legislativă, cît și cu puterea executivă și cea judecătorească.

Controlul constituționalității legilor are o importanță deosebită și în responsabilizarea statului față de cetățean, fiind un mijloc indispensabil în apărarea drepturilor omului, asigurînd cetățenilor protecție împotriva abuzurilor și actelor ilegale ale autorităților publice.

Am convingerea că, fiind o autoritate esențială pentru buna funcționare a statului de drept, Curtea Constituțională va continua și pe viitor, la fel cum a făcut-o pînă în prezent, să-și exercite atribuțiile în calitate de garant al respectării drepturilor instituite prin Legea supremă.

În această zi plină de semnificație, permiteți-mi să le doresc tuturor celor ce contribuie la creșterea autorității instanței constituționale un viitor luminos, fericire, prosperitate și noi succese în misiunea pe care o îndeplinesc.

Ion MURUIANU,
Președintele Curții Supreme de Justiție

Consiliul Superior al Magistraturii adresează sincere felicitări colectivului Curții Constituționale cu prilejul aniversării a cincisprezece ani de activitate.

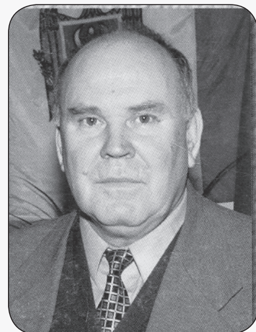
Cincisprezece ani reprezintă o perioadă scurtă în istoria unei țări, dar este perioada în care Curtea Constituțională s-a situat ferm pe poziția de pilon al democrației și constituționalismului în Republica Moldova.

Ca organ de jurisdicție constituțională, autonom și independent, Curtea Constituțională este instituția care garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat, contribuind la afirmarea și consolidarea democrației în stat.

Vă dorim realizări în activitatea Dumneavoastră nobilă și responsabilă de asigurare a supremației Constituției și de promovare a principiilor democrației constituționale.

Cu respect,

Dumitru VISTERNICEAN,
președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Alese cuvinte de felicitare adresăm astăzi uneia din cele mai reprezentative instituții ale statului nostru – Curtea Constituțională, care deja de 15 ani contribuie la dezvoltarea democratică a societății noastre.

Fiind promotorul unor înalte standarde de legalitate, acest simbol al constituționalității merită toată recunoștința pentru aportul la organizarea democratică a puterii publice, garantarea supremației Constituției și a responsabilității reciproce a statului și cetățeanului.

Este o ocazie deosebită pentru a ne exprima un profund respect și admirație față de profesionalismul, competența și perseverența colaboratorilor Curții Constituționale în garantarea și protecția legii supreme a statului, a ordinii de drept și a valorilor constituționale.

Realizări de succes în nobila activitate și menire de a constitui pilonul fundamental al procesului de edificare și consolidare a statului de drept în Republica Moldova.

Gheorghe COSTACHI,
doctor habilitat în drept, profesor universitar

Curtea Constituţională şi rolul ei în societate

(sondaj de opinie publică)

În ultimul timp se vorbeşte tot mai mult despre cultura juridică a populaţiei şi conştientizăm faptul că ridicarea nivelului acesteia devine realmente necesară.

Ce presupune cultura juridică? Pe lîngă cunoaşterea, înţelegerea corectă şi respectarea legislaţiei în vigoare, atitudinea intolerantă faţă de orice încălcare a legii, mai este important ca cetăţenaul de rînd să cunoască locul şi rolul instituţiilor de drept la care poate să apeleze atunci cînd îi sînt lezate drepturile şi libertăţile fundamentale.

Cu ocazia aniversării a 15 ani de la instituirea Curţii Constituţionale (CC), ne-am propus să realizăm un sondaj de opinie publică pentru a afla ce reprezintă CC în viziunea cetăţeanului simplu şi care este rolul ei în societatea noastră.

Din start trebuie să menţionăm că majoritatea participanţilor la sondaj aproape ca nu ştiau nimic despre această instituţie, iar alţii o confundau cu instanţele de judecată superioare.

În cele ce urmează vă prezentăm doar cîteva dintre opiniile respondenţilor noştri.

Maria N., 52 de ani, pensionară

Curtea Constituţională apără practic drepturile omului. Iar în cazul în care un litigiu nu se soluţionează în instanţa de judecată şi problema nu se rezolvă la primul nivel, atunci cererea care a fost depusă în instanţă poate fi depusă repetat la Curtea Constituţională.

Cristina Ş., 21 de ani, studentă, facultatea Jurnalism şi Ştiinţe ale Comunicării

Această instituţie reprezintă organul suprem al justiţiei, care asigură concordanţa dintre legile ordinare şi Constituţia statului. Dacă o lege contravine Constituţiei, atunci Curtea Constituţională decide anularea ei.

Iacob B., 42 de ani, antreprenor

Instituirea acestui organ a fost dictată de necesităţile stringente apărute în societate. Prin urmare, pe de o parte, rolul acestei instituţii este important în vederea asigurării respectării Constituţiei. Iar pe de altă parte, ţinînd cont de numărul scăzut al populaţiei Republicii Moldova şi mai ales de impactul crizei economice care îşi face loc din ce în ce mai mult în statul nostru, consider ca ar fi de ajuns ca legislaţia să fie avizată de celelalte instituţii juridice din ţară.

Dumitru C., 23 de ani, mecanic auto

Este o instanţă de judecată superioară care nu se ocupă de cazuri simple, procese de judecată, nu pedepseşte infractorii. Ea doar verifică articolele din Constituţie, dacă legile mai recente nu vin în contradicţie cu cele din Constituţie.

Lilia A., 48 de ani, bibliotecară

Curtea Constituţională este instituţia care rezolvă cele mai importante probleme care vizează legislaţia statului nostru la cel mai înalt nivel. Din cîte sînt eu la curent, în societatea noastră cetăţenii simpli încă nu au acces direct la ea, astfel, plîngerile lor pot ajunge acolo spre examinare prin intermediul anumitor subiecţi care au dreptul de a se adresa direct.

Ion D., 22 de ani, student, facultatea Istorie şi Filozofie

Atunci cînd Parlamentul are probleme şi cînd sînt încălcate articole din Constituţie, Curtea Constituţională verifică dacă sînt legitime legile care au fost aprobate de Parlament sau dacă trebuie modificate sau în genere abrogate.

Angela N., 40 de ani, bibliotecară

Curtea Constituţională poate fi privită ca un garant al supremaţiei legii, în mod inevitabil al respectării drepturilor şi obligaţiilor cetăţenilor acestui stat şi în acest context nu pot să nu menţionez necesitatea unei reforme care ar permite accesul oamenilor de rînd de a se adresa la respectiva instanţă ca sa găsim noi dreptatea aici în ţara noastră şi nu la CEDO.

Victor P., 60 de ani, pensionar

Curtea Constituţională este o instituţie a statului care se supune Preşedintelui Parlamentului. Cum decide el aşa face Curtea. Este formată din 6 judecători şi dacă trei votează pro, atunci se ia o decizie favorabilă.

Notă: La 29 iulie 1994, Parlamentul Republicii Moldova, stat independent din 27 august 1991, a adoptat noua Constituţie. Prin aceasta a fost prevăzută crearea Curţii Constituţionale a Republicii Moldova, structura şi atribuţiile acesteia, precum şi locul ei între autorităţile publice.

Curtea Constituţională nu constituie o verigă în ierarhia instanţelor de judecată de drept comun din ţară. Ea este unicul organ de jurisdicţie constituţională autonom şi independent de puterea legislativă, puterea executivă şi puterea judecătorească.

Sarcina Curţii Constituţionale este garantarea supremaţiei Constituţiei, asigurarea principiului separării puterilor în stat în putere legislativă, putere executivă şi putere judecătorească, garantarea responsabilităţii statului faţă de cetăţean şi a cetăţeanului faţă de stat. Curtea Constituţională, la sesizare, interpretează Constituţia şi exercită controlul constituţionalităţii legilor şi hotărîrilor Parlamentului, decretelor Preşedintelui Republicii Moldova şi actelor Guvernului.

Lilia STRÎMBANU,
anul III,
Facultatea de Jurnalism şi Ştiinţe ale Comunitării

Justiţia sovietică: mii de oameni împuşcaţi la decizia a trei persoane

Documentele din perioada sovietică, desecretizate de Comisia pentru studierea şi aprecierea regimului comunist totalitar, arată adevărate atrocităţi comise de fostul regim sovietic pe actualul teritoriu al Republicii Moldova.

Doar în regiunea transnistreană în fosta Republică Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească (RASSM), creată în 1924, în decurs de aproximativ 15 luni, fostele autorităţi au decis împuşcarea a 2424 de persoane şi trimiterea în lagărele de concentrare a altor 326 de oameni. Deciziile respective au fost adoptate în perioada august 1937-1938 de aşa-numita „troika specială", un organ compus din ministrul de Interne de atunci, secretarului Partidului Comunist şi procurorul general, a declarat recent într-o conferinţă de presă, Mihai Taşcă, secretarul comisiei.

Motivele pentru astfel de decizie în majoritatea lor erau acuzaţii de defăimare a regimului comunist şi a conducătorilor acestuia, spionaj în favoarea României sau Poloniei, agitaţie contrarevoluţionară.

Potrivit experţilor, şi aceste date sînt doar parţiale, iar numărul exact al celor care au avut de suferit din cauza regimului nu este cunoscut.

Membrii comisiei au declarat că au descoperit noi dovezi în arhivele Ministerului Afacerilor Interne şi despre atrocităţile comise în partea dreaptă a Nistrului, după 1940, inclusiv noi date, din care reiese că aproximativ 95 de mii de oameni au fost deportaţi din fosta RSSM, pînă în prezent cunoscîndu-se despre circa 56 mii de persoane.

„Despre 40 de mii de persoane nu ştiam când au fost condamnaţi", a declarat Igor Caşu, vicepreşedinte al comisiei. „Am depistat în arhivele MAI cîteva mii de dosare care se referă la condamnarea pentru colaboraţionismul cu autorităţile româneşti şi germane. Istoriografia sovietică vorbea că erau deportaţi aşa-numiţii kulaci, dar am descoperit că provenienţa socială este variată şi erau în mare parte deportate persoane din categoria oamenilor săraci, sau mijlocaşi", a mai spus Caşu.

În altă ordine de idei, preşedintele Comisiei, Gheorghe Cojocaru, a declarat că membrii comisiei nu întîmpină probleme la accesul la dosarele din arhivele SIS, MAI referitoare la documentele care interesează comisia.

Comisia pentru studierea şi aprecierea regimului comunist totalitar din Republica Moldova a fost creată prin decretul preşedintelui interimar Mihai Ghimpu la 14 ianuarie.

Un avocat parlamentar cere socoteală guvernului pentru cheltuieli pe care le consideră nejustificate

Avocatul parlamentar privind drepturile copilului, Tamara Plămădeală, cere prim-ministrului Vlad Filat explicaţie privind finanţarea pe care o consideră excesivă a şcolii speciale cu devieri în comportament din Soloneţ, Soroca. Potrivit lui, alocarea în anul curent a peste 2 mln lei acestei instituţii cu doar 25 de copii şi un personal de 58 de angajaţi este nejustificată în condiţiile cînd situaţia la şcoala respectivă este nesatisfăcătoare. Tamara Plămădeală a făcut aprecierile respective în cadrul unei de conferinţe presă.

„În anul 2009 în această instituţie au fost în jur de 50 copii şi a avut un buget de peste 1 mln de lei, anul acesta elevi sînt mai puţini şi bugetul a fost majorat cu mult. De ce, pentru ce? Am monitorizat situaţia şi am văzut că nu există lucru eficient efectuat de către funcţionarii din cadrul instituţiei, aceşti bani nu dau niciun efect. Copilul aşa şi rămîne infractor sau devine unul şi mai mare după ce iese din această instituţie", spune Plămădeală.

Avocatul parlamentar este de părere că dacă banii ar fi direcţionaţi spre localităţile din care ajung copiii la această şcoală, ar fi create mai multe posibilităţi pentru integrarea lor în societate şi nu ar ajunge să comită alte infracţiuni ca, după şcoală, să fie duşi la penitenciarul din Lipcani.

„Avem şi o analiză a experţilor internaţionali care au monitorizat această instituţie şi care, de asemenea, au depistat nereguli la această şcoală. Instituţia are 28 ha de pămînt, o fermă, unde copiii trebuie să lucreze 4 ore pe zi, dar, de fapt, ei lucrează de dimineaţă pînă seara şi nu sînt remuneraţi", a mai adăugat Plămădeală.

Potrivit Tamarei Plămădeală, un copil trebuie să stea în această instituţie de la 6 luni la 3 ani, dar se întîmplă că unii din ei stau şi pînă la 6 ani, fiind reţinuţi pentru lucrările agricole. Aici sînt aduşi nu numai copiii care au comis mici infracţiuni, ci şi cei care vagabondează, cerşesc şi fug de la şcoala. „Deşi şcoala nu are un statut de privaţiune de libertate, în realitate cei 25 de copii sînt privaţi de libertate", a mai spus Tamara Plămădeală.

„Conducerea instituţiei consideră că acestea nu sînt încălcări, toţi aşteaptă că şcoala va fi desfiinţată, dar trec anii, şcoala rămîne şi rămîn aceleaşi probleme de ani de zile, pentru că nu există voinţă din partea autorităţilor ca să ajute aceşti copii", a declarat Tamara Plămădeală, avocatul parlamentar privind drepturile copilului.

Procuratura Generală

350 euro pentru o diplomă

Potrivit procurorilor, un bărbat de 35 ani a fost condamnat la 2 ani închisoare pentru

trafic de influenţă, fiind luat sub strajă chiar din sala de judecată.

Cucoş Oleg a fost condamnat pentru faptul că în iulie 2009, aflîndu-se în or. Cupcini, r-ul Edineţ, susţinînd că are influenţă asupra unor persoane cu funcţii de răspundere din cadrul Ministerului Educaţiei şi Tineretului, precum şi direcţiei Şcolii Profesionale nr.1 din localitate, în scopul de a-i determina pe ultimii la eliberarea diplomei de absolvire a instituţiei menţionate, prin extorcare a pretins de la un cetăţean 350 euro.

În timpul primirii banilor, Cucoş O. a fost reţinut în flagrant delict.

Inculpatul şi apărătorul acestuia au contestat sentinţa cu apel.

Recent, prin decizia Curţii de Apel Bălţi apelul a fost respins, sentinţa fiind menţinută fără modificări.

Condamnaţi pentru tîlhărie

Cvitco Ghenadie a fost condamnat la 6 ani închisoare pentru tîlhărie.

Procurorii au prezentat în instanţa de judecată probe prin care au demonstrat că inculpatul, în prima zi a anului 2010, aflîndu-se în sectorul Botanica, a atacat două tinere. Ulterior, la 9 ianuarie a mai comis o tîlhărie în privinţa altei fete.

Tînărul de 21 ani ataca fetele cu un cuţit, le ameninţa cu aplicarea violenţei periculoase pentru viaţă şi sănătate şi în mod deschis le-a sustras telefoanele mobile, banii şi alte bunuri materiale, în sumă de 14 mii lei.

Pentru comiterea unei infracţiunii analogice, la 6 ani închisoare a fost condamnat Baraniuc Anatolii, care, potrivit procurorilor, la finele anului 2009, pe str. Munceşti, mun. Chişinău, fiind în stare de ebrietate, a pătruns în ghereta care aparţine SRL „Tehnoengineereng Grup" şi cu un aparat de electrocutare a atacat vînzătoarea, deposedînd-o de telefonul mobil la preţul de 800 lei şi bani în sumă de 1312 lei.

Cronica poliţistă

Baraniuc A. anterior a mai fost condamnat pentru huliganism şi furt, însă pe calea corijării nu a pornit şi din nou a comis infracţiune.

Potrivit statisticii, în 12 luni ale anului 2009, în republică au fost înregistrate 12 222 crime contra patrimoniului, inclusiv 205 tîlhării, 1003 jafuri, 1066 escrocherii şi 9136 furturi.

Sentinţele pot fi atacate cu apel în modul stabilit de lege.

10 ani închisoare pentru gelozie

Un bărbat din r-ul Soroca, a fost condamnat la 10 ani închisoare pentru tentativă de omor.

Potrivit procurorilor, după ce bărbatul a consumat băuturi alcoolice împreună cu amicul său în gospodăria ultimului, s-au luat la ceartă.

Motivul neînţelegerilor dintre cei doi era faptul că agresorul era gelos pe victimă, bănuind-o că este amantul concubinei sale.

Bărbatul în vîrstă de 35 ani a mers acasă, dar nu s-a potolit. El a luat două cuţite şi s-a întors în curtea amicului său unde l-a înjunghiat în regiunea pieptului. Acţiunile infractorului au fost oprite de fiul victimei, tatăl rămînînd astfel în viaţă.

Sentinţa cu drept de atac în modul stabilit de lege.

Tîlhărie în plină zi

Un tînăr de numai 19 ani a fost recent condamnat de Judecătoria sect. Botanica la 7 ani închisoare pentru tîlhărie.

Potrivit procurorilor procuraturii sect. Botanica, tînărul a atacat în stradă în plină zi un minor care se întorcea de la ore.

Agresorul a tîrît victima într-un bloc de locuit şi l-a luat la pumni, după care cu un cuţit de bucătărie l-a ameninţat şi i-a sustras telefonul mobil şi ghiozdanul din spate.

Infractorul mai are antecedente penale, anterior el a mai comis un jaf chiar în ziua în care a atins majoratul.

Sentinţa cu drept de apel în modul stabilit de lege.

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova, nr. 2 (18) februarie 2010

Buletinul informativ al Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova, creat de Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC).

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova prezintă, în deschiderea ediţiei sale cu nr. 2(18), februarie 2010, un subiect despre consemnarea opiniilor copiilor din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în „Euromonitor".

Titlurile Monitorului Oficial al Drepturilor Copilului nr. 2 (18), 2010:

• „Euromonitorul" citează opiniile copiilor din grupul de lucru pentru monitorizarea drepturilor copilului în Republica Moldova. „Un chestionar privind percepţia copiilor asupra respectării propriilor drepturi a arătat că cele mai încălcate drepturi sînt: dreptul la timpul liber, dreptul la opinie, dreptul la educaţie, dreptul la familie şi dreptul la protecţie împotriva violenţei", scrie „Euromonitorul" (numarul 8 (17), ediţia V), prezentat la Chişinău, la 12 februarie 2010, în cadrul unei conferinţe de presa.

• Copiii singuri acasă au nevoie de comunicare cu părinţii lor plecaţi la muncă. „Cîteodată seara, plîngem amandouă că nu ştim cum să facem lecţiile", se vaietă nu doar bunica Dianei sau a lui Catalin din Lăpuşna, Hînceşti, ci şi bunicile altor mulţi copii din Moldova, ai caror părinţi au plecat la muncă peste hotare". Şi „în Republica Moldova, practic, fiecare a zecea bunică îşi începe ziua cu trezirea nepoţilor, pregătirea micului dejun şi numaidecît verificarea ghiozdanului"... Sînt crîmpeie din istoria „Copii cu două mame", despre copiii din satul Lăpuşna, Hîncesti, publicată în paginile revistei „PRO DIASPORA", prima revistă despre şi pentru migranţii din Moldova, editată de Asociaţia „Pro Diaspora" şi Asociaţia Presei Independente.

• O soluţie împotriva abuzului faţa de copii, educarea cetăţenilor împotriva oricărui tip de violenţă. Unul dintre cele mai încalcate drepturi ale copilului în Republica Moldova este dreptul la protecţie împotriva violenţei, abuzului şi neglijării. Mulţi dintre copiii care sînt abuzaţi şi umiliţi ascund acest lucru, relatează Jurnal TV, într-un subiect despre masa rotundă „Abuzul fizic, emoţional şi psihologic şi sexual asupra copilului", organizată la 26 ianuarie 2010.

• Raportul iniţial al Moldovei asupra implementării protocolului facultativ cu privire la prostituţie, pornografia infantilă şi vînzarea de copii la Convenţia ONU privind drepturile copilului. În cadrul celei de-a IX-a şedinte a Comisiei Naţionale pentru elaborarea rapoartelor privind implementarea convenţiilor internaţionale, la care participă şi Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne a prezentat raportul privind acţiunile întreprinse în vederea definitivarii Raportului Iniţial al Republicii Moldova asupra implementării Protocolului facultativ cu privire la prostitutie, pornografia infantilă şi vînzarea de copii la Convenţia ONU privind Drepturile Copilului.

• Principii etice pentru jurnalişti în relatările despre copii. În ultimul timp, în lume a crescut numărul informaţiilor despre copii din presa scrisă şi vorbită. Relatările media a istoriilor despre ajutorul medical neacordat copiilor, despre atitudinea violentă a adultilor faţă de copii, despre cazurile deosebite din orfelinate etc. înseamnă primul pas spre rezolvarea acestor probleme… Resurse:

• Ghid de audiere legală a copiilor victime / martori ai abuzului şi neglijării

• Ghid de audiere legală a copilului în proceduri judiciare

• Ghid de bune practici. Tehnici creative

• Protecţia copilului: manual pentru parlamentari

• „Dreptul nostru de a fi protejaţi împotriva violenţei"

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova consemneaza activităţile copiilor din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat de Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în iulie 2008.

Iniţiativa CIDDC este realizată în cadrul proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi", cu sprijinul acordat de Organizaţia Suedeză „Salvaţi Copiii", Misiunea OSCE în Moldova, Agenţia Suedeză de Dezvoltare şi Cooperare Internaţională (Sida), Fundaţia SOROS Moldova, Guvernul Statelor Unite ale Americii şi Reprezentanţa UNICEF în Moldova.

Asistenţii sociali sună alarma

Şomajul, migraţia şi alcoolismul au provocat creşterea numărului de familii în care sînt educaţi copii cu nevoi speciale. Totodată, în multe localităţi rurale problema copiilor în dificultate este pusă în sarcina unui singur asistent social, care nu una reuşeşte întotdeauna să acorde asistenţa necesară tuturor beneficiarilor.

În acelaşi timp, asistenţii sociali din cadrul administraţiei publice locale (APL) nu au întotdeauna studiile şi pregătirea necesare pentru prestarea acestor servicii. Acestea sînt doar cîteva dintre constatările unui studiu privind asigurarea respectării drepturilor copilului şi familiei, acordarea serviciilor sociale pentru copil şi familie, efectuat de către ONG-ul „Generaţia mea" din municipiul Chişinău în 8 localităţi din regiunea Centru a republicii.

Potrivit Mariei Boico, preşedintele „Generaţia mea", copiii cu nevoi speciale din zonele rurale, au nevoie de susţinere suplimentară, nu numai financiară sau materială, dar şi de tratament sanatorial, asistenţă psiho-socială.

„Există în unele localităţi clase incluzive pentru aceşti copii, dar cu părere de rău, doar în cinci din opt localităţi. De asemenea, doar în cîteva instituţii de învăţămînt publice sînt create condiţii pentru persoanele cu nevoi speciale. Programul şcolar este foarte încărcat şi copii nu au timp liber pentru alte activităţi: jocuri, cercuri pe interese, comunicare, ceea ce se răsfrînge negativ asupra dezvoltării lor psihice", susţine Maria Boico.

Pe lîngă constatări, studiul mai conţine şi un şir de recomandări în vederea îmbunătăţirii situaţiei în domeniul protecţiei copilului şi a familiei. Astfel, autorii acestuia menţionează că trebuie susţinută crearea ONG-urilor specializate în domeniul protecţiei sociale a copilului şi familiei în fiecare comunitate, precum şi crearea de parteneriate durabile între APL şi actorii sociali pentru acordarea serviciilor în complex pentru copil şi familie.

Studiul a fost realizat în cadrul proiectului „Consolidare instituţională şi acţiune socială în România, Bulgaria şi Republica Moldova", implementat de către Alianţa ONG-urilor în domeniul protecţiei sociale a copilului şi familiei.

● La solicitarea cititorilor

Atribuțiile Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie şi Protecție a Consumatorilor în domeniile supravegherii pieței şi protecției consumatorilor

Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie şi Protecție a Consumatorilor este organ public de specialitate, care realizează politica statului: în domeniul supravegherii pieței privind conformitatea cu cerințele prescrise şi/sau declarate a produselor fabricate şi plasate pe piață şi a serviciilor prestate; în domeniul protecției consumatorilor prin exercitarea funcțiilor de protecție a consumatorilor în domeniile stabilite prin lege, cu excepția domeniilor atribuite cu drept exclusiv autorităților administrației publice locale.

În vederea realizării misiunii sale, Inspectoratul are următoarele funcții de bază: în domeniul supravegherii pieței:

supravegherea şi controlul de stat asupra respectării:

a) legislației în domeniul protecției consumatorilor, în limitele competențelor atribuite Inspectoratului;

b) reglementărilor tehnice, altor acte normative care stabilesc cerințe obligatorii privind securitatea produselor şi serviciilor, cu excepția produselor de origine animală neprelucrate industrial;

c) corespunderii cerințelor prescrise şi/sau declarate privind produsele şi serviciile plasate pe piață;

d) normelor privind asigurarea metrologică, starea etaloanelor, mijloacelor de măsurare şi a materialelor de referință din domeniul metrologiei legale;

în domeniul protecției consumatorilor:

a) organizarea activităților privind relațiile cu consumatorii;

b) asigurarea informării consumatorilor;

c) examinarea reclamațiilor consumatorilor în vederea protejării drepturilor lor legitime;

d) stabilirea măsurilor de remediere sau înlocuire gratuită a produsului, serviciului necorespunzător, de restituire a contravalorii acestora;

e) participarea la examinarea contractelor-standard (tip) care urmează a fi încheiate între agenții economici furnizori de servicii monopolişti sau care dețin situație dominantă pe piață şi consumatori - persoane fizice.

Inspectoratul are următoarele atribuții generale:

1) participă, în comun cu organele centrale de specialitate ale administrației publice şi autoritățile administrației publice locale, cu atribuții în domeniu şi cu asociațiile obşteşti pentru protecția consumatorilor, la implementarea strategiei şi politicilor în domeniul protecției consumatorilor;

2) examinează şi înaintează propuneri la proiecte de acte normative în domeniul protecției consumatorilor cu privire la fabricarea, ambalarea, etichetarea, conservarea, depozitarea, transportul, importul şi comercializarea produselor, precum şi cu privire la prestarea serviciilor, astfel încît acestea să nu pună în pericol viața, sănătatea sau securitatea consumatorilor, ori să afecteze drepturile şi interesele lor legitime;

3) participă la realizarea programelor interne şi internaționale în domeniul protecției consumatorilor, colaborînd cu organizații şi instituții din țară şi din străinătate, conform competențelor ce îi revin, potrivit dispozițiilor legale în vigoare;

4) desfăşoară activități de informare şi educare a consumatorilor;

5) colaborează şi sprijină metodologic asociațiile de consumatori;

6) informează consumatorii asupra produselor şi serviciilor care prezintă riscuri pentru sănătatea şi securitatea lor sau care le pot afecta interesele economice;

7) prezintă informări periodice Ministerului Economiei şi Comerțului şi autorităților publice centrale interesate, referitoare la activitatea în domeniul protecției drepturilor şi intereselor consumatorilor;

8) monitorizează respectarea dispozițiilor legale privind protecția consumatorilor, referitoare la securitatea produselor şi serviciilor, precum şi la apărarea drepturilor legitime ale consumatorilor, prin efectuarea controalelor pe piață la producători, importatori, distribuitori, vînzători, prestatori de servicii, avînd acces liber la locurile în care se produc, se depozitează ori se comercializează produsele sau în care se prestează serviciile, precum şi la documentele referitoare la acestea;

9) constată neconformități în domeniul său de competență la agenții economici şi aplică măsuri conform actelor legislative;

10) sesizează autoritatea de licențiere, determinată prin lege, referitor la depistarea cazurilor de comercializare a produselor falsificate (contrafăcute) şi/sau periculoase sau altor încălcări;

11) efectuează supravegherea metrologică, inclusiv controlul de stat la producerea, importul, instalarea, utilizarea, întreținerea, închirierea, repararea şi verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare, în scopul de a constata dacă acestea corespund şi/sau sînt utilizate conform prevederilor legii şi ale reglementărilor metrologice aplicabile;

12) sesizează organismele de certificare în baza constatărilor proprii, sau a informațiilor primite de la asociațiile obşteşti de protecție a consumatorilor, persoane fizice, juridice, cu privire la neconformitățile produselor şi serviciilor plasate pe piață (însoțite de certificate de conformitate) pentru întreprinderea măsurilor prevăzute de lege;

13) primeşte şi examinează sau, după caz, transmite spre soluționare celor în drept, conform competențelor, sesizările asociațiilor obşteşti pentru protecția consumatorilor, precum şi sesizările persoanelor fizice sau juridice cu privire la încălcarea drepturilor consumatorilor, în condițiile legii;

14) desfăşoară activități de pregătire a specialiştilor în domeniul protecției consumatorilor;

15) acordă consultanță de specialitate în domeniul protecției consumatorilor pentru persoane fizice şi juridice;

16) îndeplineşte orice alte sarcini stabilite prin acte legislative, în domeniul său de activitate.

În Republica Moldova ar putea fi instituită Poliția de Frontieră

Serviciul de Grăniceri ar putea fi integrat în subordinea Ministerului Afacerilor Interne (MAI), iar în consecință o să fie instituită Poliția de Frontieră a Republicii Moldova.

Un proiect în acest sens a fost discutat de oficiali de la MAI şi Serviciul de Grăniceri, precum şi de reprezentanți ai misiunii EUBAM.

Ministrul Victor Catan a declarat în cadrul unei întruniri cu genericul: „Implementarea managementului frontierei de stat şi integrarea Serviciului Grăniceri în componența MAI" că salută disponibilitatea EUBAM de a coopera în domeniul consolidării managementului integrat al frontierei. Totodată, ministrul a menționat că pentru realizarea acestui obiectiv este necesar de ajustat cadrul legislativ-normativ.

Consilierul pe problemele Schengen al oficiului EUBAM din Chişinău, Inge Lindsaar, a dat asigurări că va coopera şi va prezenta grupului de lucru toate informațiile privind practicile țărilor europene la acest capitol şi că va insista ca instituția pe care o reprezintă să întreprindă cît mai curînd toate acțiunile de impulsionare a procesului de reglementare a cadrului legislative-normativ.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Intenționez să mă căsătoresc dar nu ştiu dacă am putea conexa numele de familie, deoarece unul din ele este dublu. Ce prevede legea în privința alegerii numelui mai ales cînd se doreşte conexarea lor.

Victoria Lungu, mun. Chişinău

Conform art. 17 din Codul familiei, la încheierea căsătoriei, soții, la dorință, îşi aleg numele de familie al unuia dintre ei sau cel format prin conexarea numelor ambilor drept nume de familie comun ori fiecare dintre ei îşi păstrează numele de familie pe care l-a purtat pînă la căsătorie, ori conexează numele de familie al celuilalt soț la numele de familie propriu. Conexarea numelor de familie nu se admite cînd cel puțin unul dintre ele este dublu. Schimbarea numelui de familie al unuia dintre soți nu implică schimbarea numelui de familie al celuilalt soț. Legea mai prevede că în momentul înregistrării divorțului, soții pot păstra numele de familie ales la încheierea căsătoriei sau pot reveni la numele de familie purtat pînă la încheierea acestei căsătorii.

Cum poate fi dezmințită o informație prin care mi-a fost lezată demnitatea. Ce prevede legea în privința apărării onoarei şi demnității persoanei?

Victor Mîțu, raionul Orhei

Conform articolului 16 din Codul civil, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității şi reputației sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspîndit-o nu dovedeşte că ea corespunde realității. La cererea persoanelor interesate, se admite apărarea onoarei şi demnității unei persoane fizice şi după moartea acesteia. Dacă informația care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională este răspîndită printr-un mijloc de informare în masă, instanța de judecată îl obligă să publice o dezmințire la aceeaşi rubrică, pagină, în acelaşi program sau ciclu de emisiuni în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărîrii judecătoreşti. În cazul în care un document emis de o organizație conține informații care lezează onoarea, demnitatea şi reputația profesională, instanța de judecată o obligă să înlocuiască documentul. În alte cazuri decît cele menționate, modalitatea de dezmințire a informațiilor care lezează onoarea, demnitatea şi reputația profesională se stabileşte de către instanța de judecată. Persoana lezată în drepturile şi interesele sale, ocrotite de lege, prin publicațiile unui mijloc de informare în masă, este în drept să publice replica sa în respectivul mijloc de informare în masă pe contul acestuia. Orice persoană în a cărei privință a fost răspîndită o informație ce îi lezează onoarea, demnitatea şi reputația profesională este în drept, pe lîngă dezmințire, să ceară repararea prejudiciului material şi moral cauzat astfel.

Cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral trebuie sa fie rezonabil şi să se determine ținîndu-se cont de:

a) caracterul informațiilor răspîndite;

b) sfera de răspîndire a informațiilor;

c) impactul social asupra persoanei;

d) gravitatea şi întinderea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate;

e) proporționalitatea între acordarea despăgubirilor şi gradul în care reputația a fost lezată;

f) gradul de vinovăție al autorului prejudiciului;

g) măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate;

h) publicarea rectificării, replicii sau dezmințirii pînă la pronunțarea hotărîrii judecătoreşti;

i) alte circumstanțe relevante pentru cazul dat.

Dacă identificarea persoanei care a difuzat informația ce lezează onoarea, demnitatea şi reputația profesională a unei alte persoane este imposibilă, aceasta din urmă este în drept să adreseze în instanța de judecată o cerere în vederea declarării informației răspîndite ca fiind neveridică.

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Economică solicită prezentarea cet. Galeţchi V. P. şi a reprezentantului SRL „Apex", pentru data de 10 martie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 8) în legătură cu examinarea apelului declarat în pricina civilă la cererea „Hendrix Enterprises" către SA „Moldovagaz", SA „Complet Gaz", SRL „Moldovatransgaz", SRL „Apex", intervenient Galeţchi V. P.

Prezenţa reprezentanţilor este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente

Judecător Eugeniu Clim

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tenadria", pentru data de 11 martie 2010, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Chişinău-Gaz" privind încasarea sumei de 19 445 lei 82 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Savisa", pentru data de 3 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SC „Coca-Cola Îmbuteliere Chişinău" privind încasarea sumei de 1797 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Samo-Kaf", pentru data de 3 martie 2010, ora 9.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Coca-Cola Îmbuteliere Chişinău" privind încasarea sumei de 8914 lei 76 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului I.I. „Ţaulean Roman", pentru data de 16 martie 2010, ora 10.50, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Romsticom" privind încasarea sumei de 25 740 lei 55 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Latirus Prim", pentru data de 30 martie 2010, ora 11.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Bioprotect" privind încasarea sumei de 22 700, 36 $ SUA.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Iard Com", pentru data de 15 martie 2010, ora 9.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Drancor" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Meteorconstruct", pentru data de 15 martie 2010, ora 11.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Orfonox" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Hidroconfort" cu ultimul sediu cunoscut în Chişinău, str. Sarmizegetusa nr. 48/9, pentru data de 11 martie 2010, ora 15.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Coca Cola".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Belvedere S&E" cu sediul în Chişinău, bdul Moscovei nr.8, apt (of.) 2, pentru data de 24 martie 2010, ora 15.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea G.Ţ. „A.T. Cazacu".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Mara Market" cu sediul în Chişinău, str. Drumul Viilor nr. 36/1, pentru data de 29 martie 2010, ora 9.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SA „JLC".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Z. Talpalaru

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „ZMC-Grup", pentru data de 15 martie 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în legătură cu examinarea cauzei civile la acţiunea „Mobiasbanca" SA privind încasarea datoriei.

Judecător Constantin Urîtu

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Qodsiah Khaled cu ultimul domiciliu cunoscut în Chişinău, or. Codru, str. Zărzărica nr. 29, pentru data de 16 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea Qodsiah Luminiţa privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea locului de trai al copilului.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Imobil şi Siguranţă" cu ultimul sediu cunoscut în Chişinău, str. Tighina nr. 49, pentru data de 25 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea Secară V., Popova I., Ipati L. privind încasarea sumei.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gura Marina, Gura Serghei cu ultimul domiciliu cunoscut în Chişinău, str. V. Micle nr. 1, apt. 135, pentru data de 1 aprilie 2010, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea Finkelizon Igor privind încasarea datoriei.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ctitor Ion, pentru data de 1 aprilie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea PC „Pan-Doragro" SRL către Ctitor Ion, ÎCS „Total Leasing"SA privind declararea nulităţii contractului de leasing financiar.

Judecător Iurie Potînga

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Moldovan Elena, S.C. „Aţlaha Grup" SRL, Mahovici Dmitrii, pentru data de 11 martie 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 15) în legătură cu examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Bulatova Victoria privind eliberarea de fidejusor.

Judecător Luiza Gafton

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Borovicov Ghenadie, pentru data de 18 martie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 17) în legătură cu examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Vedernicova Tatiana privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Roşcovan Ion, pentru data de 1 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 301) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea lui Fomov Sergiu privind încasarea împrumutului bănesc.

Judecător Mardari Dumitru

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Circa Ala cu domiciliul în Chişinău, str. Milescu Spătaru nr. 17, apt. 77, pentru data de 15 martie 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Circa Alexandru privind pierderea dreptului la spaţiul locativ.

Judecător Ina Dutca

***

Judecătoria Cantemir solicită prezentarea cet. Mihelis Viorel cu domiciliul în satul Cania, Cantemir, pentru data de 10 martie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Cantemir, str. N. Testemiţanu nr 2, bir. 7) în calitate de pîrît pe cauza civilă înaintată la cererea cet. Bocancea Natalia privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător T. Berdilă

***

Judecătoria Hînceşti solicită prezentarea cet. Şevcenco Grigore Anatolie, a.n. 02.08.1980, pentru data de 15 martie 2010, ora 15.00, la şedinţa de judecată (Hînceşti, str. Chişinăului nr. 7, bir. 6) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-320.

Judecător A. Corotchi

***

Judecătoria Călăraşi solicită prezentarea cet. Curagău Marian, a.n. 1978, cu ultumul domiciliu cunoscut în satul Ţibirica, Călăraşi, pentru data de 15 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Călăraşi, str. Alexandru cel Bun nr. 153, bir. 4) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-910/2009 intentată la cererea cet. Curagău Ludmila privind desfacerea căsătoriei.

Judecător P. Codreanu

***

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Ţurcan Ion cu domiciliul în satul Pietrosu Nou, Făleşti, pentru data de 25 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă înaintată de Ţutcan Lucia privind împărţirea proprietăţii.

Judecător Valentin Trişnevschi

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Cleolina", pentru data de 18 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Diatest-Med" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului I.I. „Victoria Diaciuc", pentru data de 29 martie 2010, ora 11.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SC „Octopus-Prof" privind încasarea sumei de 9135 lei 22 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SC „Nordik Estates" SRL, pentru data de 15 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 224) unde va avea loc examinarea cererii înaintată de către SRL „Rolsi- Media" SC privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Gh. Muntean

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantulu SRL „Vegnit-Com", pentru data de 25 martie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3000/2009 la cererea lui Braguţa Constantin către SRL „Vegnit-Com" şi Svider Iurie privind încasarea prejudiciului.

Judecător Galina Moscalciuc

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Orfin Valentin şi cet. Orfin Margareta, pentru data de 17 martie 2010, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă nr. 2-1286/2010 la cererea lui Pîslaru Ion către Orfin Valentin, Orfin Margareta şi Ciobanu Anatolie privind recunoaşterea dreptului de proprietate asupra automobilului.

Judecător Elena Cojocari

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Scvorţov Igor, cu ultimul sediu cunoscut în Chişinău, str. M. Eminescu nr. 48, apt. 7, pentru data de 17 martie 2010, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Express Leasing" către Scvorţov Igor privind rezilierea contractului de leasing şi încasarea datoriei.

Judecător V. Braşoveanu

Aniversări

Ion RUSU,
judecător Drochia – 35 de ani

Mult stimate domnule Ion Rusu,

Fie ca această zi de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră să vă insufle şi mai mult dorinţa de a trăi frumos viaţa, de a crea lucruri deosebite – astfel încît să atingeţi cele mai înalte culmi de revelaţie sufletească. Să vă păstraţi bunele calităţi cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu. Iar anii ce se vor perinda de acum încolo să vă aducă multă sănătate, clipe enorme de fericire şi bucurii nenumărate de la cei dragi inimii.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere **Gheorghe Creţu,** lector universitar Facultatea de Drept USM; **Iurie Mihalache,** magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Ion Jecev**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Teodor Cârnaţ,** doctor habilitat în drept Facultatea de Drept USM; **Aliona Roşca**, judecător JEC; **Marina Anton**, judecător CA Chişinău; **Aurelia Cazacliu**, judecător Criuleni; **Ion Rabei**, judecător Rîşcani; **Gheorghe Creţu**, judecător CA Chişinău; **Dionis Panov**, judecător CA Chişinău; **Veaceslav Panfili**, judecător Anenii Noi; **Alexandru Negru**, judecător Soroca; **Gheorghe Popa**, judecător Teleneşti; **Victor Micu**, preşedintele judecătoriei Rîşcani mun. Chişinău; **Valentin Verejan,** preşedintele Judecătoriei Militare; **Victor Orîndaş**, judecător JE Circ; **Viorica Marga,** specialist principal în procuratura Cahul; **Mariana Cernovschi**, procuror Bălţi; **Victoria Furtună**, procuror Botanica; **Lilia Pricinoc**, consultant Secţia finanţe şi contabilitate; **Irina Nicuţa**, consultant Secţia finaţe şi contabilitate; **Carolina Vidraşcu-Brînza**, procuror Secţia control ierarhic superior şi asistenţă metodică; **Irina Cuciuc**, procuror Buiucani; **Alexandru Caraman**, procuror secţie, Secţia exercitare a urmăririi penale pe cauze excepţionale; **Dmitri Topal**, procuror Ceadîr-Lunga; **Pavel Cebotari**, procuror Glodeni; **Valentin Vdovîi**, procuror serviciu, Serviciul reprezentarea învinuirii în Curtea de Apel Chişinău; **Mihai Butnaru**, procuror Criuleni; **Valerian Babilev**, procuror adjunct Anenii Noi; **Sergiu Croitor**, procuror Chişinău; **Sergiu Raileanu**, procuror Rîşcani; **Tudor Clipa**, procuror secţie, Secţia nr. 2; **Andrei Pîntea**, procuror Anenii Noi.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile pe nobilul tărîm al justiţiei.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească pe deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista naţională de drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Ciocolata, de la pasiune la tratament naturist

Ciocolata s-a descoperit în urmă cu 2000 de ani şi s-a folosit ca un elixir al sănătăţii. Mai tîrziu a devenit simbolul pasiunii, al puterii şi înţelepciunii, iar în prezent cercetătorii sînt de părere că ciocolata poate fi considerată un adevărat tratament naturist pentru inimă.

Mayaşii au descoperit că seminţele arborelui de cacao, combinate cu băutura, sînt un adevărat elixir al sănătăţii. Au fost considerate în scurt timp un simbol al fertilităţii şi longevităţii şi tocmai de aceea au avut un loc aparte în ceremoniile de nuntă.

Pentru populaţia aztecă, ciocolata făcea parte din alimentaţia zilnică, pentru îmbunătăţirea libidoului. Mai mult, ei considerau că înţelepciunea şi puterea sînt principalele beneficii ale consumului regulat de ciocolată, tocmai de aceea era nelipsită din alimentaţia lor zilnică.

Europenii au descoperit multiplele beneficii ale ciocolatei în 1519. Cuceritorul Hernán Cortés şi armata sa au fost primii europeni care au beneficiat de efectele benefice ale ciocolatei.

Mai tîrziu, la curtea regala franceză un nou afrodisiac şi-a făcut apariţia, iar în scurt timp ciocolata a devenit o adevărată sursă de inspiraţie pentru literatura şi arta erotică.

Tocmai de aceea, şi în prezent, ciocolata este asociată romantismului şi iubirii. În 1780, în Barcelona, s-a realizat prima invenţie mecanică pentru realizarea ciocolatei, în forma sa de astăzi.

A devenit rapid foarte populară în întreaga lume, iar în prezent ciocolata face parte din dieta obligatorie a astronauţilor din Statele Unite, pentru că îmbunătăţeşte activitatea cardiacă.

Cercetătorii sînt de parere că nu există dovezi clare ale efectului afrodisiac al ciocolatei, dar ea acţionează asupra îmbunătăţirii circulaţiei sîngelui, a glicemiei chiar şi reduce riscul diabetului.

Flavonoizii conţinuţi au rol antioxidant, care protejează organismul împotriva acţiunii radicalilor liberi. O dietă cu ciocolată neagră are rolul de a normaliza colesterolul. Grăsimile saturate conţinute şi zahărul din ciocolată ajută la îmbunătăţirea digestiei şi stimularea apetitului pentru cei care vor să cîştige în greutate.

Stimulează producerea de endorfină şi serotonină şi tocmai de aceea este un bun tonic. Joacă un rol important în reducerea stărilor de anxietate şi a stresului. Specialiştii sînt de părere însă că excesele sînt de evitat, tocmai de aceea, dacă te hotărăşti să urmezi o astfel de dietă, cere sfatul medicului tău pentru a-ţi recomanda tipul şi cantitatea necesară organismului tău.

Caleidoscop

O pisică a adoptat un pui de veveriţă

Un pui de veveriţă a fost adoptat de o pisică şi a devenit cel mai bun prieten cu odrasla felinei.

Puii sînt alintaţi toată ziua de mămica lor Tita, în Envigado, Columbia. Amîndoi sînt alăptaţi de pisică, aleargă prin casă şi se îmbrăţişează din cînd în cînd.

Veveriţa a fost salvată de Ruben Faviria, care a găsit-o rănită într-un parc. De atunci, el are grijă de micuţa rozătoare cu ajutorul felinelor sale.

Un puşti de 3 ani, la fel de deştept ca Bill Clinton

William Potter este membru în organizaţia celor mai inteligenţi oameni din lume, cu un coeficient de 140, identic cu al ex-liderului american.

La doar trei ani, baieţelul britanic William Potter, din orăşelul Packmoor, este autorul unei performanţe cu adevărat remarcabile. Micuţul este unul dintre cei mai tineri membri MENSA, organizaţia internaţională care reuneşte cele mai deştepte persoane din lume.

Cu un coeficient de inteligenţă de 140, similar celui al fostului preşedinte american Bill Clinton şi, se pare, şi al lui Napoleon Bonaparte, puştiul s-a apucat deja să înveţe spaniola şi chineza şi citeşte mai bine decît un elev care a terminat clasa întîi. Cea mai mare pasiune a lui însă este descifratul hărţilor, îndeletnicire care îi ocupă cea mai mare parte a timpului.

O farmacie din Estonia vinde leacul inimii frînte şi praf de unicorn

O farmacie din Tallinn, capitala Estoniei, mai comercializează încă remedii din timpuri medievale pentru vindecarea dezamăgirii în dragoste.

Farmacia estoniană, despre care se crede că ar putea fi cea mai veche din Europa, functionează de 588 de ani şi comercializează tot soiul de remedii băbeşti, printre care şi un tip de marţipan care ameliorează suferinţele inimii cauzate de eşecul în dragoste. Leacul are la bază în proporţie de 72% migdale, restul constînd în nişte ingrediente pe care proprietarii nu au vrut sa le dezvăluie.

Potrivit ,,The Telegraph", oricine a auzit de faimoasa drogherie şi suferă din dragoste vin la Tallinn pentru a-şi cumpăra, în schimbul a un euro, o doză (40 de grame) din medicamentul renumit. În afară de leacul antisuferinţă amoroasă, în farmacia deschisă în 1422 mai puteţi găsi picioare uscate de broască, ochi de ştiucă, praf de unicorn, sînge de pisică neagră şi altele. În plus, cei care au probleme cu vederea sînt sfătuiţi să cumpere valeriană, despre care se crede că este responsabilă de vederea atît de bună a pisicilor.

Potrivit Estonianfreepress, farmacia a fost deschisă în 1422 de Johan Molner, un medic german, şi a fost vîndută în 1580 unui medic maghiar, Johann Burchart Belavary de Sykava, a cărui famile a administrat-o în ultimii 300 de ani.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU, Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 318